

ΘΕΑΤΡΙΚΕΣ ΠΡΩΤΕΣ

ΚΡΙΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

του κ. ΒΑΣΙΛΗ ΡΩΤΑ

ΜΙΑ «ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΣ». — ΘΙΑΣΟΣ ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΑΝΔΡΕΑΔΗ — ΦΡ.
ΛΟΝΤΑΛ ΣΥΖΥΓΟΙ ΜΕ ΔΟΚΙΜΗ — ΚΩΜΩΔΙΑ ΣΕ ΤΡΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Είχαμε, κάμει ὄρκο καὶ σταβρό νά μὴν δεχτοῦμε ἄνθρωπο πού θά ζητοῦσε «συνέντευξιν», οὔτε νά δώσουμε προφορικὰ γιά δημοσίευσή τίς γνώμες μας. Κι' αὐτό γιατί εἴχαμε καεῖ πολλές φορές. Κάποτε τόσο μάς εἶχε ἀγαναχτήσῃ κάποιος νέος, ὀνόματι Γαῖδαράκης, πού μάς εἶχε βάλει νά ἀραδιάζουμε ἀνοησίες ἐκφράζοντας τὸ θαυμασμό μας τάχα γιά τὸν Ἄποστολάκη καὶ τὴν ἀποστροφή - μας γιά τὸν Παλαμᾶ, πού γιά νά βγάλουμε τὸ ἄχτι-μας, ἀφοῦ καὶ τὴ «διάψευσιν» μάς ἐστρέβλωσε, σκαρώσαμε τὸ ἐξῆς :

Μιά νέα μεγάλη ἔφημερίς,
-μὴν ἀπορεῖς-

δημοσιεύει συνεντεύξεις λογίων.

᾽Ω κατάντημα ποῖον !

Νά σ' ἐξετάζει ὁ κ. Γαῖδαράκης
ἀν πηγαίνεις εἰς τὸ σχολεῖον
κι' ἀν σ' ἀγαπᾶ ὁ Ἄποστολάκης !

Φαίνεται μολοντοῦτο πῶς γνώση δὲ βάλουμε. Γιατί τίς προάλλες δεχτήκαμε ἕναν ἄλλον νέον. Τοῦ κάναμε τὴ χάρη, ἐπειδὴ ἦρθε ἀπὸ τὰ «Καλλιτεχνικά Νέα» κι' ὁ καρπὸς τῆς ἀμσρτίας-μας δημοσιεύτηκε στὸ περασμένο φύλλο τῶν Κ. Ν. Ὁ θεὸς ἅς μάς συχωρέσει κι' ἐμᾶς κι' ἐκεῖνον κι' ὄλους τοὺς χριστιανοὺς. Ἄμην.

Στὸ θέατρο τῆς Κατερίνας Ἄνδρεάδη παίχτηκε γιά πρώτη φορά μιὰ κωμωδία «Σύζυγοι με δοκιμή». Δὲν τὸ εἶδαμε ὄλο τὸ ἔργο, μόνο τὴν πρώτη πράξη, γιατί στὸ διάλειμμα σήμανε συναγεμῶς κι' ἐμεῖς κατοικοῦμε στὸ Παγκράτι. Πήραμε λοιπὸν τὰ πόδια μας καὶ φύγαμε ἔγκαιρα. Ἄλλως τε ἡ συνέχεια τοῦ ἔργου δὲ μάς πολυτραβοῦσε, μὸλον πού παιζότανε ἀριστοτεχνικὰ ἀπὸ τοὺς τέσ-

σερες πρωταγωνιστὲς τὴν Κα Κατερίνα, τὴν Κα Θάλεια Καλλιγᾶ, τὸν κ. Γιαννίδη καὶ τὸν κ. Χόρν. Μία μεσόκοπη χήρα, κοσμικὴ πλουσία, ἔξυπνη καὶ ἔμπειρη στὴ ζωὴ, μιὰ νέα κοσμικὴ πλουσία, ἔξυπνη καὶ ἀποφασιστικὴ, ἐναγεροντοπαλήκαρο, ἄνθρωπος περιορισμένος καὶ ἄπραγος στὰ ἐρωτικά κι' ἕνας δούκας νεαρός, ἔξυπνος καὶ χρεωκοπημένος, αὐτὰ ἦσαν ὄλα-ὄλα τὰ πρόσωπα τῆς κωμωδίας.

Ἐμᾶς νά ποῦμε τὴν ἀλήθεια, δὲ μάς πολυμέλει γιά δούκες χρεωκοπημένους, γιά γεροντοπαλήκαρα ἀζώητα, γιά χήρες τοῦ κόσμου καὶ κοπέλες πάμπλουτες. Αὐτὰ τὰ πρόσωπα μποροῦνε νά ζήσουν ὅπως θέλουνε κι' οἱ παραξενιὲς τους εἴτε οἱ τρόποι πού καταφέρνουνε νά λύνουνε τ' ἀτομικά τους μικροπροβλήματα, πῶς θά φᾶνε, ἢ πῶς θά κοιμηθοῦνε, δὲ μάς παρασκοτίζουνε. Ἐχομε ἄλλες σκοτοῦρες στὸ κεφάλι μας. Δὲ μποροῦμε ὅμως ν' ἀρνηθοῦμε στὸν ἀγνωστὸν-μας συγγραφέα τοῦ ἔργου κάποια μαστοριά στὴν τεχνικὴ καὶ ἀρκετὴ κοσμικὴν ἔξυπνάδα. Τίποτ' ἄλλο. Θά μοῦ πεῖς, ἀπὸ τὴν πρώτη πράξη τᾶ-βγαλες ὄλα αὐτὰ : Ἔ ναι, ἀπὸ τὴν πρώτη πράξη. Ἄν ὁ ἀναγνώ-

στης έχει περιέργεια, ἄς πάει νά ἰδεῖ καί τίς ἄλλες. Ἐκεῖ εἶνε τὸ θέατρο. Ὡστόσο ἡ κα Κατερίνα ἦτανε θαῦμαι Χήρα σαραντάρια, γλυκειά, καλοζωισμένη, ἔξυπνη, ὀλοζώντανη. Νά τὴν ἐρωτευτεῖς τρελλά, τέτια πετυχιὰ εἶχε στὸ ρόλο-της. Τέλεια ἔκφραση τῆς ὠριμῆς, μπελάτης, ἔξυπνης, θηλυκειᾶς γυναικάς.

Τὸ ἴδιο κι' ὁ κ. Γιαννίδης ; χάρμα ἢ εὐγένειά του, ὁ δισταχτικός καὶ πλατωνικός ἐρωτᾶς του, ἡ ἀφέλειά του, ἡ ἀδεξιότητά του. Νά ἓνας καλλιτέχνης καθαρὸς, ποὺ δὲ χρειάζεται σάλτσες, οὔτε μπουφικὰ ἢ παράξενα καμῶματα γιὰ νὰ γαργαλίσει τὸν κόσμον, παρὰ περιορίζεται στὰ μέσα τὰ νόμιμα τῆς τέχνης του. Καταχτώντας αὐτὰ, καταχτᾶει τὴ σκηνὴ καὶ καταχτᾶει τὸ κοινὸ, ποὺ τὸν ἀκούει καὶ τότε θωρεῖ μαγεμένο. Ὁ Γιαννίδης εἶνε ὑπόδειγμα διδαχτικώτατο γιὰ τοὺς νέους ὑποκριτές.

Ἦστερα ἡ Κα Θάλεια Καλλιγᾶ. Αὐτὴ ἡ νεαρὴ ὑποκρίτρια ἔχει πολλὰ προσόντα γιὰ τὸ θέατρο, ἀλλὰ δὲ μπόρεσε ἀκόμη νὰ τὰ μεταχειριστεῖ καλά. Τῆς λείπει φαίνεται ἡ πείρα τῆς ζωῆς, ἔλλειψη μεγάλη γιὰ ἓναν καλλιτέχνη. Ἐδῶ λ.χ. ἔπαιζε μιὰ πλουσιωτάτη, ἔξυπνη κοσμικὴ κοπέλλα.

Ἦ, δὲν εἶχε τὸν ἀέρα. Στὸ σπιτι-της μέσα, καὶ φαινότανε σάν ξένη, ἐνῶ οἱ προσκαλεσμένοι-της ἦσανε πιὸ τοῦ σπιτιοῦ κι' ἀπὸ τὴν ἴδια. Στὸ πρόγραμμα δὲν ἀναφέρεται σκηνοθέτης. Ἦσως ἀπ' τὴν ἔλλειψη-του νὰ παρουσιάστηκε κι' αὐτὸ τὸ ἀνάποδο. Νομίζουμε ὁμως πῶς στὴν Καλλιγᾶ ταιριάζει μᾶλλον τὸ κλίμα τῆς Τραγωδίας ἀπ' τὸ κοσμικὸ δρᾶμα.

Ὁ κ. Δ. Χόρν, τὸ νέο ἀπόχτημα τοῦ θιάσου, ἐξελίσσεται πολὺ καλά. Εἶνε γοητευτικὸς μετὰ τὴ ζωερὴ ἐκφραστικὴ του τέχνη, ποὺ συνδυάζει νεανικὴν ἀφέλεια μετὰ πνεῦμα εὐτράπελο. Ἐννοεῖται ἡ «μουσικὴ κωμῳδία» ὅπου ὑπηρέτησε στὸ μεταξύ, πρόφτασε νὰ τοῦ ἀφήσει κάποιους λεκκέδες, κάποια τικ στίς χειρονομίες-του, ὅπως ἡ φεβγαλέα ματιᾶ στὰ νύχια τοῦ ἀριστεροῦ-του χεριοῦ καὶ τὸ φευγαλέο χαιδεμα τῆς χτενισιάς-του. Τὴ βραδυὰ αὐτὴ εἶχε καὶ συγκινητικὸ τράκ. Ἦλλ' εἶνε τόσο ἀδρὸς, τόσο εὐγενικὰ πληθωρικός, ποὺ γέμιζε τὴ σκηνὴ μετὰ τὴν παρουσία του. Ὁ νεαρὸς αὐτὸς ὑποκριτής, ἂν δὲν παρασυρθεῖ ἀπὸ εὐκολες ἐπιτυχίες, καὶ δὲ φαίνεται τέτιος, πολὺ γλήγορα θὰ εἶνε καύχημα τοῦ νεοελληνικοῦ θεάτρου. Ὁ Θεὸς κι' ὁ μακαρίτης ὁ πατέρας του τὸν ἐπροΐκισαν μετὰ πολῦτιμο τάλαντο. Ἀς τὸ καλλιεργήσει ἐτοῦτος καλά καὶ θ' ἀποδώσει ὠραίους καρπούς, χαρὰ γιὰ τὸν ἴδιον καὶ γιὰ ὄλους. Εἶνε κιόλα γόης τῆς σκηνῆς, ὅπως ἐφάνη καὶ στὴν παράσταση αὐτὴ, ἀνάμεσα στοὺς πιὸ ἡλικιωμένους—συγγνώμην—γόητες τὴν Κα Κατερίνα καὶ τὸν κ. Γιαννίδη.

Β. ΡΩΤΑΣ